

26. 10. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Co nového přinese nařízení Evropské komise o opožděných platbách v obchodních transakcích?

Evropská komise („EK“) v reakci na nejednoznačná ustanovení a nedostatečná preventivní a odrazující opatření zakotvená ve směrnici EP a Rady 2011/7/EU ze dne 16. února 2011 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích, navrhuje přijmout přísnější a konkrétnější úpravu mířící proti neplatícím podnikatelům ve formě nařízení. V podrobnostech návrh nových pravidel rozebíráme v tomto článku.

Nařízení o boji proti opožděným platbám v obchodních transakcích má v celém svém rozsahu nahradit výše zmíněnou směrnici a to tak, že některá její ustanovení budou přenesena do nařízení a některá z nich budou nahrazena. Cílem revize úpravy je podle EK nastolení spravedlnosti v obchodních transakcích, zvýšení odolnosti malých a středních podniků a dodavatelských řetězců, podpora širšího využívání digitalizace a zlepšení finanční gramotnosti podnikatelů v celé Evropské unii.[\[1\]](#)

Nařízení zachovává maximální a nepřekročitelnou lhůtu splatnosti platby za obdržené zboží či poskytnuté služby, a to 30 dní ode dne obdržení faktury. Tuto lhůtu nově vztahuje i na transakce mezi podniky a orgány veřejné moci. Možnost sjednání kratší lhůty zůstává zachována, jakož i kratší lhůty stanovené vnitrostátními předpisy.[\[2\]](#)

Na toto omezení se váže novinka, kterou je povinnost zadavatelů veřejných zakázek na stavební práce požadovat od svých dodavatelů prokázání úhrad svým přímým subdodavatelům v souladu s podmínkami stanovenými v nařízení, a to před každou žádostí o platbu. Zadavatel bude mít povinnost, dozví-li se, že dodavatel nedodrжуje povinnosti stanovené nařízením, oznámit porušení donucovacímu orgánu.[\[3\]](#)

Další zásadní změnou je omezení postupů pro ověření souladu zboží a služeb. Ty mají být vnitrostátním právem povoleny pouze v případě, že je to nezbytné vzhledem ke zvláštní povaze smlouvy, přičemž doba jejich trvání nesmí překročit 30 dnů. Ve smlouvě jsou potom smluvní strany povinny postupy podrobně popsat, aby bylo zamezeno umělému prodlužování lhůt splatnosti. Splatnost plateb za zboží či služby v těchto případech také nesmí překročit 30 dnů, počítáno ode dne uskutečnění ověřovacího postupu.[\[4\]](#)

Změny se týkají rovněž úroků z prodlení a náhrady nákladů na vymáhání pohledávek, které mají být placeny dlužníkem automaticky, s výjimkou případů, kdy za prodlení s platbou není dlužník odpovědný. Práva na jejich zaplacení se věřitel nemůže platně vzdát. Sazba úroků z prodlení zůstává zachována, naopak paušální náhrada nákladů na vymáhání pohledávek má být zvýšena na 50 EUR. Věřitelovo právo na přiměřenou náhradu přesahující paušální částku zůstává nedotčeno.[\[5\]](#)

Pro vyloučení všech pochybností nabídne nařízení taxativní výčet smluvních ujednání, která mají být neplatná. Návrh nařízení EK mezi taková ujednání řadí stanovení delší lhůty splatnosti, vyloučení

nebo omezení práva věřitele na úrok z prodlení nebo na náhradu nákladů na vymáhání dlužné částky, prodloužení doby u postupů ověřování zboží/služeb a záměrné zadržování nebo zabránění odeslání faktury.[6]

Nařízení o opožděných platbách dále členským státům stanoví povinnost zajistit rychlý postup vymáhání nezpochybných pohledávek, přijmout sankce za porušení povinností uvedených v tomto nařízení a určit orgán odpovědný za prosazování tohoto nařízení. Tento orgán by měl disponovat pravomocemi jako je určení opatření nezbytných k zajištění dodržování lhůt, vedení vyšetřování z vlastního podnětu či na základě stížnosti, oprávnění požadovat informace nezbytné k provedení šetření, provádění neohlášené kontroly na místě, ukládání pokuty atd. Návrh nařízení od členských států dále očekává podporu využívání účinných a nezávislých mechanismů alternativních řešení sporů a iniciativu ve vzdělávání podniků v oblasti správy úvěrů a finanční gramotnosti.[7]

Podle dostupných informací je účinnost nařízení o opožděných platbách navázána na uplynutí 12 měsíců ode dne jeho vstupu v platnost, přičemž pod jeho působnost mají spadat i smlouvy, které byly uzavřeny před tímto datem.

Návrh nařízení tak přináší další zpřísnění podmínek sjednávání splatnosti plateb za zboží a služby. Je otázkou, zda je tato nová úprava pro podnikatelskou praxi skutečně potřeba. V současné době je přijetí nařízení ve fázi jeho předložení Radě EU a Evropskému parlamentu ke schválení, není tedy vyloučeno, že práva a povinnosti stanovené nařízením budou změněna či doplněna.

Mgr. Andrea Toncrová,
advokátní koncipientka

AegisLaw

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.

Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1

Tel: +420 777 577 562
Email: office@aegislaw.cz

[1] EUROPEAN COMMISSION: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on combating late payment in commercial transactions (Text with EEA relevance), dostupné >>> [zde](#).

[2] Čl. 3 odst. 1 a 4 navrhovaného nařízení o opožděných platbách.

[3] Čl. 4 navrhovaného nařízení o opožděných platbách.

[4] Čl. 3 odst. 2 a 3 navrhovaného nařízení o opožděných platbách.

[5] Čl. 5 až 8 navrhovaného nařízení o opožděných platbách.

[6] Čl. 9 navrhovaného nařízení o opožděných platbách.

[7] Čl. 12 až 17 navrhovaného nařízení o opožděných platbách.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)